

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 205 (6482) | 6 верасня 1939 г., серада | ЦЕНА 10 КАП.

XXV МІЖНАРОДНЫ ЮНАЦКІ ДЗЕНЬ

Гэты дзень — XXV Міжнародны юнацкі дзень — дзень баявога агледу працоўнай моладзі ўсяго свету, дзень барацьбы за мір, за сацыялізм, супроць падпальшчыкаў і правакатараў вайны.

У выключна цяжкай абстаноўцы сучаснага моманту развіцця капіталістычных краін XXV Міжнародны юнацкі дзень. Новы аэканамічны крызіс, які захваціў перш за ўсё ЗША, а ўслед за ім — Англію, Францыю і раз іншых краін, асуціў мільёны моладзі на беспрацоўе. Голад, нястача і выражэнне, беспасветнае сучаснае і горкае будучае — вось што нясе моладзі капіталістычнага ладу.

Політыка вайны разгараецца ўсё больш і больш. На Далёкім Усходзе «Японія, як і раней, займае сваёмі войскамі галоўныя гарады і значную частку тэрыторыі Кітая, дзе адмаўляюцца таксама ад варажых астаў у адносінах СССР» (Молатаў). Палітычны і правакатарскі вайны ўсялякі імкнучыся раздуць сусветны пажар. Вайна паміж Польшчай і Германіяй стала фактам. Дзяці Англія і Францыя аб'явілі вайну Германіі. Ідзе ўзмоўленая падрыхтоўка да вайны і ў раззе іншых еўрапейскіх краін.

У гэтай абстаноўцы выключнае значэнне мае дагавор аб ненападзе, заключаны паміж СССР і Германіяй. Гэты дагавор знаходзіцца ў поўнай адпаведнасці з палітыкай Саюза, як яна вызначана таварышам Сталіным у спіраваным дакладзе на XVIII з'ездзе партыі. Савецка-германскі дагавор аб ненападзе з'яўляецца магучай зброй у барацьбе за ўсеагульны мір: ён, як сказаў таварыш Молатаў, з'яўляецца п'ятым вяртальным пунктчыкам у Бурне. Рэчышчам дагавора аб ненападзе паміж СССР і Германіяй з'яўляецца яркай дэманстрацыя ленынска-сталінскай знешняй палітыкі, сапраўды народнай палітыкі, палітыкі «вверх і ўніз» у нашых рэальных сілах, у іх поўнай гатунасці па выпадку любой агрэсіі супроць СССР.

Не гледзячы на лікманкавую дзейнасць капіталістаў, да якіх належыць і рэакцыйныя кіраўнікі сацыялістычнай моладзі, не гледзячы на сусветную работу трацінскіх шпіёнаў, працоўная моладзь усіх краін усё больш аб'ядноўваецца ў барацьбе супроць крывавага вайны. Расце і шырыцца рух за міжнароднае адзінства рабочай моладзі, супроць капіталістычнага рабства, супроць вайны, за мір, за сацыялізм.

Піганьні пачынаюцца ў СССР робяць захаванне мірнай моладзі ў вайну, салі і інтэлігенту ва ўсім свеце. Яны нахатыюць моладзь на барацьбу супроць капіталізму. Асаблівае захаванне і любоў выклікае кітайская рэвалюцыйная моладзь, якая разам з усім с'яцельскім народам вядзе вольнае ўжо больш хвац гой гераічную барацьбу супроць японскай ваеншчыні. Кітайская моладзь паказвае выдатны прыклад мужнасці і самааданасці, які нахаты і ў нас моладзь усяго свету на барацьбу супроць вайны.

Савецкая моладзь сустракае XXV Міжнародны юнацкі дзень ва ўмовах пышнага росквіту нашай краіны, у абстаноўцы, калі савецкі народ, нахатымі рашэннямі XVIII з'езда партыі, змагаецца за ажыццэўленне памечанай гістарычным з'ездам грамадзянскай праграмы будаўніцтва камунізму ў нашай краіне. Рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) сардэчнаму ўдзелу актывісці камсамольскіх арганізацый у зварожанай і гаспадарчай рабоце. На ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва камсамольскі, савецкая моладзь працягвае велізарны працоўны энтузіязм, ініцыятыву і пачыны, усё больш расце ўдзел моладзі ў стыхаючым руху і сацыялістычным саборах імяні Трэці Сталінскай Партыі.

Савецкая моладзь жыве пад сонцам Сталінскай Вярхоўнай. Наша моладзь адзіная ў свеце, якая мае права на прэцы, асвету і адпачынак. Гэтыя вялікія

У ВАЕННЫМ СОВЕЦЕ БЕЛАРУСКОЙ АСОБАЙ ВАЕННАЙ АГРУГІ

4 верасня 1939 года ў прысутнасці членаў Ваеннага Савета БАВА і рада асоб вышэйшага і старшага начальства і палітычнага састава агрупі прыняў ваенную прысягу член Ваеннага Савета Беларускай Асобай Ваеннай Агрупі тав. Панамарэнка П. К.

У МІНСКІМ АБКМЕ КП(б)Б

Мінскі абком КП(б)Б на сваім пасяджэнні 4 верасня абмеркаваў пытанне аб ходзе падрыхтоўкі да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных у Мінскім і Старобінскім раёнах. На Мінскаму раённаму сабраванні 703 агітатары, стварылі 324 гурты, у якіх 8.361 чалавек вылучылі Палажэнне аб выбарах. Абком абавязваў партыйныя арганізацыі ў абласці неадкладна пачаць і зацвердзіць неабходную колькасць агітатараў, скарываючы для агітатыйнай рэспублікі вырашылі каласны актыві. Асабліва ўвагу партыйныя арганізацыі павінны звярнуць на якасць і змест агітатыйнай работы, сістэматычна кантраляваць работу агітатэлектываў і асобных агітатараў.

Абком рэкамендаваў партыйным арганізацыям практыкаваць правядзенне сходаў рабочых і калгаснікаў, на якіх ствараць агітатэлектычныя даклады па міжнародных пытаннях і пытаннях багучай палітыкі савецкай ўлады.

Райком КП(б)Б прапалава здымаць асабную ўвагу на палітычныя работы сельсаветаў і райвыканкомаў, арга-

ваны нахатыюць моладзь на гераізм і адвагу па славу нашай вялікай радзімы.

Ленынска-сталінскі камсамол і савецкая моладзь агорнуты вялікай любоўю партыі і ўрада, якія клапаціваюцца вырашчаюць наша моладзевае пакаленне. Савецкі народ аказвае сваёй выдатнай моладзі вялікае лавэр'е. У саставе Вярхоўных Саветаў СССР і БССР ёсць нямаля малых дэпутатаў — лепшых прадстаўнікоў савецкай моладзі. Такіх жа лепшых прадстаўнікоў моладзі савецкі народ выбера і ў нахатых дзятых выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

Савецкая моладзь поўна гарачай любі да сваёй радзімы, да большавіцкай партыі, да вялікага правадыра — таварыша Сталіна, якія забяспечылі моладзь рабочым, калгаснікам і савецкім інтэлігентам жыццёвыя ўмовы, ажыццявілі іх светы шлях у будучыню. Моладзь поўна любі і нявісілі да ворагаў народа, трацінскіх буржуйскіх і буржуазна-нацыяналістычных зварожаных, якія імкнуліся забяспечыць нашу краіну, пазбаўчы нашы моладзь вялікіх заваяў Бастрычына.

Свята моладзі супадае з заканчэннем учаровай Чаргвай Сесі Вярхоўнага Савета СССР. Сесія зацвердзіла законы вельзарнай зварожанай важнасці. На-сталінску мудрыя рашэнні Сесі выклікаюць у мільёнах юнакоў і дзячат, як і ва ўсіх савецкіх грамадзян, новы прыліў сіл, новы ўдзельны актывізм у барацьбе за камунізм.

Прыняты Сесіяй «Закон аб усеагульным вайсковым абавязку» з'яўляецца асновай дзейнага, яшчэ большага ўмацавання магучасці Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, яшчэ большага росту ваеннай магучасці нашай сацыялістычнай радзімы. Згодна гэтага закона моладзь краіны Саветаў будзе прызывацца на ваенную службу з 18 год, пасля сканчэння сярэняй школы. З расцэню і годнасцю сустракае закон наша моладзь. Для яе, для ўсіх, у кім б'юцца сэрца савецкага патрыота, самае святое, самае патэцкая справа — гэта абарона сацыялістычнай радзімы, ўмацаванне магучасці СССР — барацьбы з ворагамі міжнароднага пралетарыята.

Ленынска-сталінскі камсамол — верны памочнік і магучы резерв большавіцкай партыі. Партыйна-большавіцкае кіраўніцтва — вось што з'яўляецца кіраўніцтвам і моцы камсамола. Партыя Ленына — Сталіна нахатына рывіць і выхоўвае нашу моладзь на трацінскіх большавіцаў. Каб лепш апраўдаль дзавэр'е партыі, яшчэ больш узмацніць свой уззел у сацыялістычным будаўніцтве, камсамольцы і савецкая моладзь трэба глыбока вывучыць гісторыю большавізма, якая з'яўляецца лепшай школай выхавання моладзевага пакалення.

Камсамол і ўся моладзь верны ідэям пралетарскага інтэрнацыяналізма. «Інтэрнацыяналізм», гаворыць тав. Сталін, з'яўляецца асновай ідэй, працякаючых у работу камсамола. У гэтым яго сіла. У гэтай ідэі моладзь верыць і выхоўваецца. Сталіна нахатына рывіць і выхоўвае нашу моладзь на трацінскіх большавіцаў. Каб лепш апраўдаль дзавэр'е партыі, яшчэ больш узмацніць свой уззел у сацыялістычным будаўніцтве, камсамольцы і савецкая моладзь трэба глыбока вывучыць гісторыю большавізма, якая з'яўляецца лепшай школай выхавання моладзевага пакалення.

У XXV Міжнародны юнацкі дзень моладзь яшчэ вышэй узнялае світ барацьбы супроць вайны, світ адзінаства працоўнай моладзі, світ інтэрнацыяналізма і адзінасці большавіцкіх працоўных усіх краін — Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Моладзь краіны Саветаў у гэты дзень яшчэ раз прамааніструе сваю гатунасць абараняць сацыялістычную радзіму, самаахана змагацца за перамогу камунізму, сваю любоў і адданасць большавіцкай партыі і лепшаму другу савецкай моладзі, правадыру і настаўніку вялікаму Сталіну.

Няхай жыве XXV Міжнародны юнацкі дзень — дзень баявога агледу працоўнай моладзі ўсяго свету, дзень барацьбы за мір, за сацыялізм, супроць падпальшчыкаў і правакатараў вайны!

Палкае прывітанне вялікаму Сталіну ад савецкай моладзі!

Няхай жыве наш любімы настаўнік і друг, правадыр народаў таварыш Сталін!

У ЦК КП(б)Б

Учора ў Мінску адкрылася рэспубліканская нарада работнікаў мясцовай прамысловасці і промкааператыву з ўдзелам сакратараў абкомаў КП(б)Б, старшын арганізацый абласцей, кіраўнікоў раённых партыйных і савецкіх арганізацый, аскачана ЦК КП(б)Б. У рабоце нарады прымаюць ўдзел сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, Кулагін, Грэкава, Мацін, Жыднін, старшыня СНК БССР тав. Кіслаў, заг. агінструктарскім аддзеле ЦК КП(б)Б т. Эйзінаў, а таксама народныя камісары тт. Ванеў, Курган, Гайсін, Каган, Горын.

Нараду адкрыў тав. Кулагін. Даказаў аб развіцці мясцовай прамысловасці і промкааператыву зрабіў тав. Грэкава.

Мартыя Ленына — Сталіна, савецкі ўрад і асабіста таварыш Сталін, гаворыць тав. Грэкава, — працягваюць выключна клопаты аб іаабавіце працоўных мас нашай краіны. XVIII з'езд ВКП(б) у сваіх гістарычных рашэннях указваў на неабходнасць усмернага развіцця мясцовай прамысловасці і промкааператыву. Значна палепшаны ўмовы волуцы банкаўскага крэдыта. Такім чынам створаны ўсе ўмовы для магучага разгару мясцовай прамысловасці і промкааператыву.

Для развіцця абласной і раённай прамысловасці і промкааператыву ўважліва вылікія срокі. У гэтым годзе Саюзна ўрад падтрымае асгнаваў 5,5 млі. рублёў на развіццё прамысловасці мясцовай прамысловасці, абавязваючы пабудаванне 19 новых дробных прадпрыемстваў. Значна палепшаны ўмовы волуцы банкаўскага крэдыта. Такім чынам створаны ўсе ўмовы для магучага разгару мясцовай прамысловасці і промкааператыву.

— Аднак, гаворыць тав. Грэкава, — усё гэтыя магчымасці і багатыя рэсурсы нашай абласці і раёнаў с'явекія і партыйныя арганізацыі і гаспадарчыя кіраўнікі скарываюць вельмі тронна. Абласная, раённая прамысловасці і промкааператыву працягваюць неадавальняюцца, развіццё выключна слаба, асабіста ў сельскай мясцовасці. Дастаткова сказаць, што ўсё аб'ём прадукцыі гэтай галузі гаспадарства склае па плану на 1939 год усёго 49,2 млі. рублёў. Узвельняе жа гэта прымятчы шырокага спажывання ў прадукцыі ўсёй мясцовай прамысловасці не перавышае 34 працэнтаў. Апушчаны ўрадам грошы не скарываюць, прадпрыемствы не пабудаваны.

Наша рэспубліка мае велізарныя сыравінныя запасы, якія такія магчымасці шырока развіццё літаральна ў кожным раёне вытворчасці самага рознага асартымента тавараў шырокага спажывання. Мы моладь, гаворыць далей дакладчык, — забяспечыць кожны раён мясцовай паліва, будаўнічымі матэрыяламі, электраэнергіяй. Задача заключанца ў тым, каб развясць мясцовую гаспадарку ініцыятыву, каб с'явну развіцця мясцовай прамысловасці ўзялі ў свае рукі раёныя, абласныя партыйныя і савецкія арганізацыі. Яны ў першую чаргу аткаваюць перад партыйнай і народам за гэту важную і справу.

Тав. Грэкава звяртае ўвагу нарады на такія факты, калі ў раззе раёнаў замест таго, каб развясць мясцовую прамысловасць, закінулі нават існавалыя раённыя прамысловыя. У Рагочоўскім раёне ліквідаваны ганчарныя і бачарныя прамысловыя.

УРАЧЫСТЫ ПЛЕНУМ ГАРКОМА ЛКСМБ

Учора вечарам у Дзяржаўным Яўрэйскім тэатры адбыўся ўрачысты пленум Мінскага гаркома ЛКСМБ, прысвечаны XXV гадавіне Міжнароднага юнацкага дня.

Пленум адкрыў сакратар гаркома камсамола тав. Русак. У прэзідыум выбраны сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, Грэкава і Жыднін, старшыня СНК БССР тав. Кіслаў, старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР тав. Наталевіч, народны ўнутраны спраў тав. Пянава, камандуючы БАВА, камандар 2-га рагата тав. Кавалёў, сакратары ЦК ЛКСМБ тт. Галоўнік і Ефройнік, стыханец завада імяні Молатава т. Шычук, выдатніца 1-й мінскай школы т. Цярліна і іншыя.

У ЧЭСІБ МІЖНАРОДНАГА ЮНАЦКАГА ДНЯ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязда»). Ратасна сустракаюць працоўныя Гомеля XXV Міжнародны юнацкі дзень. Камсамольцы і несаюзныя моладзь фабрык і заводаў адзначаюць гэты дзень вытворчымі і абароннымі падарункамі.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА СССР

аб увекавечанні памяці Героя Савецкага Саюза В. С. Хальзунова

У межах увекавечання памяці Героя Савецкага Саюза В. С. Хальзунова: 1. Прывесці імя В. С. Хальзунова кіравадскім курсам удасканалення афіцэраў авіяваеннага ВВС РСЧА і Сталінградскаму аэракубу. 2. Прапанаваць Маскоўскаму савету пераіменаваць Вялікі Трубцыні завулак у горадзе Маскве ў завулак імя В. С. Хальзунова. 3. Пабудаванне помнік В. С. Хальзунову на яго радзіме ў горадзе Сталінградзе.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН.
Секратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмыль
5 верасня 1939 г.

Пераднік сабора імя Трэці Сталінскай Партыі токар механічнага цэха Мар'яўскага металаснабдзівага камбіната О. І. ЛАЙКО выдатна рыхтуецца да прызыва ў рады РСЧА. Ён мае чатыры абарончыя адрэкі, з'яўляецца снайперам і асабіста падрыхтаваў 25 значыстаў «Варошылскага стрелка» першай і другой ступені. НА ФАТ. А. РОСЬМАНА.

СВЯЩЭНЫ АБАВЯЗАК ГРАМАДЗЯНІНА СССР

Закон «Аб усеагульным вайсковым абавязку», прыняты Учаровай Чаргвай Сесі Вярхоўнага Савета СССР і аднадушна абароны вялікім савецкім народам, уступіў у сілу.

15 верасня пачынаецца чарговая прызыву ў рады Рабоча-С'явельскай Чырвонай Арміі, Ваенна-Марскога Флота і вайскай унутранай і нагарацыйнай аховы. Прызываюцца савецкія грамадзяне, якія нарадзіліся ў другой палавіне 1918 года, у 1919 года, а таксама нараджэння 1920 і 1921 годаў, с'явчаныя ў багучым годзе с'явельна шчылы.

Іе да вялікага і радаснага свята рыхтуецца да прызыва савецкая моладзь і ўвесь народ. Асабіста неспрыліва чакаюць іны прызыва тэа, каму ў гэтым годзе выдана вялікая спецыяльная пад асцяжны славой баявыя часты Чырвонай Арміі, каб з ушчэрствам і страцю большавікоў аваласць ваенным майстарствам і калі спатрэбіцца, палёнасна абараняць сваю радзіму ад ворагаў.

Войскавыя адрэды для кожнага савецкага грамадзяніна — свяшчэнны абавязак, справа чэсці.

Любоўю і павагай ажуржае краіна сваіх сыноў! — байной і камандзіраў. З радасцю, з гарачым паучыццём любі да радзімы ідзе ў Чырвоную Армію савецкая моладзь.

Пакаленне, якое цалер уваласца ў багучую чырвонаармейскую с'явну, гэта сапраўды дзеткі сацыялізма. Большавіцкая партыя пазбавіла іх ад жахаў капіталізма. Яны не ведалі гіету палывольнай працы, рабскіх уніжанняў. На імі ўсе жыццё пёла і ласкава з'яе сонна роднай краіны. З усёй страцю моладзю іны любіць сваю радзіму, свой народ, роднага Сталіна.

У асобе новага папаўнення Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскі Флот атрымаюць новыя магучыя атрады байной, да апошняга тыпачна, да апошняй кроплі крыві адданыя вялікай справе Ленына — Сталіна.

Любоўю народа да сваіх узброеных сіл велізарна. Нахатыя гэтай любоўю, сонні прызываюцца з'являюцца ў ваенныя камісарыяты з прэсбай датармінава прызываць іх у рады Чырвонай Арміі. Прызываюцца Г. Гомельскія Хейфец афіцэры ад нахатычым і шыготы і парасілі накіраваць іх у ваеннае вучылішча. Яны рашылі ўсё жыццё прысвяціць вайскай службе. Выдатны пачыны зрабілі прызываюцца вітэбскага завада імя Кірава тт. Барабанчылаў, Глазерман, Ваксін, Харкель, Гейнісон. Яны парасілі стварыць з іх танкавы атрак.

Мы працавалі на адным заводзе, — пішуць малалыя патрыоты, — па-стыхаўскаму перавыконвалі вытворчыя залаткі. Пасім таць нам магчымасць разам аваласць баявой тэхнікай, а калі спатрэбіцца, па-хасанаўскаму біць ворага.

Такіх працяўняюць палкага патрыятызма незлічона многа. Яны красамуна сведчаць аб тым, што рэзервы Чырвонай Арміі вельзарны. Наша Чырвонае Армія і Ваенна-Марскі Флот — магучыя і несакура шальная сіла, але гэта «...толькі перада-

вая атрады, аванпосты нашай неабаранянай арміі, якая імкнецца вліцім савецкім народам» (Варашылаў).

У Савецкай Беларусі падрыхтоўка да прызыва вылікаецца ў магучую дэмагстрацыю савецкага патрыятызма. Тысячы прызываюцца з вельзарным энтузіязмам аналяваць пачаткі ваенных ведаў, каб падрыхтаванымі прыець у Чырвоную Армію. Сонні прызываюцца Савецкай Беларусі — с'явотні вучыліцаў, шофераў, парамуністаў, кудамітнікаў, снайпераў. Праці прызываюцца, звышныя нормы на абаронныя значкі, звышныя выскі. Ва Узвельна раёне, напрыклад, 90 прац. прызываюцца маюць значкі варахалаўскіх стракоў, 72 прац. — значысты ППА. Амаць усё — значысты ГСА і ППХА.

Прызываюцца, якія маюць высокую кваліфікацыю, рыхтавалі сабе дастойныя намяснкіка ля станкоў.

Баспрэчаныя поспехі дасягнуты ў гэтым годзе ў нахатычым выдатнага паўвельна.

Партыйныя арганізацыі Беларусі п'яжа да праправаці, каб падрыхтаваць баявое папаўненне Чырвонай Арміі. Асабіста вялікую ролю адыграў ваенны аддзел партыйных арганізацый, створаны па рашэнню XVIII з'езда ВКП(б).

Аднак, некаторыя партыйныя арганізацыі зрабілі далага не ўсё, што трэба было. У прыватнасці, асцяг з палывольнай прызываюцца катывітэнтаў Барысаўскі раён. Мала прызываюцца ў раёне згала нормы на абаронныя значкі. Тамачынна гэта тым, што райком партыі, па-стуханні, не ўзвельну ўвагі пытанню прызыва, а ваенны аддзел не сумей узвельнаць гэтай рабоцы.

Неадкладная задача ўсіх партыйных арганізацый зараз ушчыльную заняцца пытаннем прызыва, на хату выправіць промахі і дупачыныя пеладохы.

Трэба прывесці ў поўную гатунасць прызываюцца пункты. Для іх неабходна адвесці дзешчы клубы, красачна афарміць іх, стварыць усё ўмовы для палывольнай работы прызываюцца камісіі.

Для работы на пунктах партыйныя арганізацыі абавязаны вылучыць лепшых прапагандастаў і агітатараў, здольных зразумела і захаванна расказаць аб вялікіх перамогах сацыялізма, аб задачах троннай п'яшчоткі, аб магучасці нашай цудоўнай радзімы, аб мудрай палітыцы міру, правадзімай партыйнай Ленына — Сталіна. Агітатары на прызываюцца пунктах павінны ішчэ вышэй падняць дух савецкага патрыятызма, любіць да свайго народа, імкненне да поўвельна і імя радзімы.

Свет усё больш уваргаецца ў крывавае бяздонне вайны. Еўропа ахвачана ноўвельным пажарам. Задача агітатараў прызываюцца пункты ўмень аб'явіць міжнародную абстаноўку, нахатыць прызываюцца на аваласце баявой тэхнікай.

Далзім Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскому Флоту выдатна падрыхтаваных, сільных, храбрых, дысцыплінаваных байноў, здольных дастойна несьці свяшчэнны абавязак грамадзяніна СССР!

Няхай жыве комсамол — верны памочнік большэвіцкай партыі!

МАЙСТРЫ ЗВЫШМЕТКАГА АГНЮ

Бязлюднае поле граталала выстраламі. Яны разваліліся так раптоўна, што выніць, як завалілі стралкі, не ўзваліліся ўдалечы. У бурай траве, каля жаўтлых кустоў ахлі, за пашчанымі буграмі, на лічаныя імгненні паказваліся мішані.

Вось, дзець-дзедзь прыпадмаючыся над зямлёй, у 250—300 метрах паказалася мішань — галава назіральніка «праціўнік» ка. Амаць заразжа прыгнэў выстрал Паль аніка таксама раптоўна, як і з'явілася. Правей першай палі і значна талей з'явілася новая, на гэты раз бухомая мішань. Гэта кулямётчыкі мяняюць агнявую пазіцыю. Уноў грывіць выстрал. Меткая куля спыняе бег кулямётчыка.

Нельга было не захапіцца здзіўляючым майстэрствам стралкоў.

Яны не ведалі промахаў, эканомна расходулі патроны — па аднаму на мішань.

Прагучы сьцяг «адбой». І талы голы бязлюднае поле ажыло. Сярод дзець прыметных кустікаў, між залёнымі чокчакі павяліся тыя, хто талы што так метра паражаў палі. На гэты раз захапленне выклікаў другі бег майстэрства стралкоў — уменне так прымяніцца да мясцовасці, што нават вопытнае вока не выявіць, якая з кочка не сараўдвая, пад якой вучым талы стралок.

Так страляюць снайперы П-скай часті БАВА: комсорг паразізілія Руаўскі, Калеснічэнка — малалы баен, які паліў на палі з'яву з просьбай прыняць яго ў комсамол, Карабёў, Навічкоў, Цятроў і многія іншыя.

Выдатны поспеху кабіліся комсамольцы часті да Міжнароднага юнацкага дня. У парадзьяленні, якім камандуе тав. Урбан, з 47 комсамольцаў — 42 выдатнікі баявой вучобы, астатнія 5 хутка будуць выдатнікамі.

Адзіленне комсамольца Грысава саставіць палкам з выдатных стралкоў і ліхіх коннікаў. Вопытныя кавалерысты высока адзначаюць рубку чырвонаармейца Сундкова, малодшага камандара Нефедова, снайперу Калеснічэнка, Руаўскага і іншых комсамольцаў.

Кулямётчык Кізняка яшчэ і гола не служыць у Чырвонай Арміі, аднак ён ужо камандуе адзіленнем. Да Міжнароднага юнацкага дня ўсе байцы адзілення на выдатна выканалі ўсе стралковыя практыкаванні. Такіх жа поспеху кабіліся адзіленні камандзір Казлоў. Яго адзіленне ўсё комсамольскае, усе байцы — выдатнікі баявой вучобы.

Комсамольцы Абічэнка і Карпенка на аяшнішай стралбе паказалі высокі клас авалодання станковым кулямётам.

...Палі з'яўляліся ў розных панца сектара абстралу і на розных выстанцыях. Патрабавалася імгненна перанесці агонь з адной палі на другую. Поспех рашалі долі секунды. Абова паразілі палі трыма кулямі — амаль у тры разы лепш, чым патрабуецца для аяшнішай «выдатна».

Баявыя паларункі разіме рыхталі не толькі комсамольцы. Усе байцы імкнуліся адзначыць маладзёжнае свята паларукам паліме. Гэта імкненне вылілася ў барацьбе за выдатны паказальнік, за дасканалае авалоданне баявой тэхнікай.

Дзень агалі баявых сіл прапаліў моладзь усёго свету — XXV Міжнародны юнацкі дзень комсамольцы і несаяўзаль моладзь Н-скай часті БАВА суграўлі, як верныя сыны сваёй радзімы — гатоўнасцю перамажана граміць волага, з часцю выканавыць любі загад свайго народа.

П. ТУРСКІ.

ПРЫВІТАННЕ МАСКВЕ

На ўсход, у Крэмл, у новы свет, Раскрыўшы акенцы, Мы шлем табе, Масква, прывет З захопнае граміны.

Ты — сляг нашай сілы, Ты — влі прастор, Палёт быстракрылы Да сонца і зор.

Ах гарадоў, каласных шіў, Ах кожныя святліны Прым, Масква, сэрцы парыву. Як шум жывой крыніцы.

Ты — сляг нашай сілы, Ты — дружбы прастор, Палёт быстракрылы Да сонца і зор.

Агням тваім, што над Крэмлём Гараль, як зараніцы, Вячкі багатыя саўём Мы з жэты і шпаніцы.

Ты — сляг нашай сілы, Ты — славы прастор, Палёт быстракрылы Да сонца і зор.

Агні твае плавучу ў свет, Як грому бліскавіцы, Гараль яны, як яснавет, Як светлыя дзвінны.

Ты — сляг нашай сілы, Ты — шчасна прастор, Палёт быстракрылы Да сонца і зор.

Жыві, Масква! На ўвесь свет Струмень святла зарыні, Мы шлем табе, сястра, прывет Ах роўнае сястрыцы.

Ты — сляг нашай сілы, Ты — праўды прастор, Палёт быстракрылы Да сонца і зор.

ЯКУБ КОЛАС.

КОМСАМОЛЬСКІЯ ПРЫПЕЎКІ

Распяту гармоніі шырай Заліў я малалы, Будуць слухаць нашы нівы І залёныя салы.

Праважала я мілага Гаварыла: — Не тужы, У таворы на граміны Шына край наш беражы.

Кажуць, воевы, кажучу, воевы, А залёны салы, У Красну Армію ўходзіць Комсамалец малалы.

Ой пайту я на лужок І парву букет цвяткоў, Многа, многа комсамольцаў Варашылаўскіх стралкоў.

Бывай, міла дарэгал, Служыць Радзіме іду, Быць стаханавцам жадаю, А танкістам я прыму.

Едзе міла на машыне За сталева браней, Гаварыць сам Варашылаў, Што ўварні міла мой.

Я шла, шла на полі, Знайшла дзвекі палывоў.

А мой мілы комсамалец Пагранічкі ўдалі, Шыры вучачы ліялей, Селі, скралісь за гарой, А мой мілы, смелы лёгчыя На Хасане стаў героі.

Высока голуб лятае Крылом неба дастае, Народ песенкі спявае, Што заможна ён жыць.

Хораша табе, каліна, На табе пахучы ліст, Мой міленка-удаліца, Комсамалец-трактарыст.

Цізе трактар, цізе трактар, На дарожцы стабавар, А няўдзі-ж я не буду Трактарыставай жапой.

Вешер ліпу наклаяю, Ляпе падаю на юл, Сяньня вешар у калгасе Ладзіць будзе комсамол.

(Запісаў Канстанцін Папкоўскі ў калгасе Лагойскага раёна, Мінскай вобласці).

КОМСАМОЛЬЦЫ-ПРЫЗЫЎНІКІ

Комсамольцы і моладзь мінскай швейнай фабрыкі «Бастрычкі» адзначае XXV Міжнародны юнацкі дзень новымі палітэчымі і вытворчымі ўздымамі. За апошні час знала ўзамацілася масава-абаронная работа. Усе комсамольцы фабрыкі маюць па аднаму абароннаму значку.

Арганізаваны два новыя стражковыя гурткі. Арганізуюцца таксама гурток па вывучэнню рабэтытэхнікі. Комсамалец тав. Папкевіч закончыў без адрыну ах вытворчасці дзённую школу, з'яўляецца парамушэтам, варашылаўскім стралком і значнікам ПНХА другога ступені. Добра падрыхтаваўся да ўступлення ў РСЧА прызыўнікі-комсамольцы Капман, Вероўскі і інш.

XXV Міжнародны юнацкі дзень моладзь фабрыкі адзначае выдатнай работай на вытворчасці. Цэх № 3, які трымае чырвоны пераходны слят фабрыкі, з'яўляецца поўнаася маладзёжным. Адна з лепшых брыгад гэтага цэха (брыгада і т. Тарап) штодзённа выпускае па 100 і больш каночных паліто, пры плане 80. У пазу № 4 комсамольцы-сталаўнікі сталі ініцыятарамі авалодання двума і больш апералыямі. Стаханавца-комсамолка т. Абытка працуе на двух аераных і авалодвае трэймі.

Уважліва і адназначна выдатнай работай на вытворчасці. Цэх № 3, які трымае чырвоны пераходны слят фабрыкі, з'яўляецца поўнаася маладзёжным. Адна з лепшых брыгад гэтага цэха (брыгада і т. Тарап) штодзённа выпускае па 100 і больш каночных паліто, пры плане 80. У пазу № 4 комсамольцы-сталаўнікі сталі ініцыятарамі авалодання двума і больш апералыямі. Стаханавца-комсамолка т. Абытка працуе на двух аераных і авалодвае трэймі.

Уважліва і адназначна выдатнай работай на вытворчасці. Цэх № 3, які трымае чырвоны пераходны слят фабрыкі, з'яўляецца поўнаася маладзёжным. Адна з лепшых брыгад гэтага цэха (брыгада і т. Тарап) штодзённа выпускае па 100 і больш каночных паліто, пры плане 80. У пазу № 4 комсамольцы-сталаўнікі сталі ініцыятарамі авалодання двума і больш апералыямі. Стаханавца-комсамолка т. Абытка працуе на двух аераных і авалодвае трэймі.

Уважліва і адназначна выдатнай работай на вытворчасці. Цэх № 3, які трымае чырвоны пераходны слят фабрыкі, з'яўляецца поўнаася маладзёжным. Адна з лепшых брыгад гэтага цэха (брыгада і т. Тарап) штодзённа выпускае па 100 і больш каночных паліто, пры плане 80. У пазу № 4 комсамольцы-сталаўнікі сталі ініцыятарамі авалодання двума і больш апералыямі. Стаханавца-комсамолка т. Абытка працуе на двух аераных і авалодвае трэймі.

АКТИВИСТЫ АБОРОННОЙ РАБОТЫ

Яшчэ напярэдні XXV Міжнароднага камуністычнага юнацкага дня ў пехад брыгады нашага заводу шырока разгарнулася сацыялістычная спаробітства на дзённую сустрэчу свята. На вахту імені Міжнароднага юнацкага дня стала 25 комсамольцаў-сталанавцаў. Яны зожы дзень выконваюць нормы на 150—180 пром. Упералі ідуць комсамольцы Ігнат Міхневіч (ушліпых), Анаталій Ляшчыньскі (механічны цэх) і іншыя. Яны лаюць паўтары — дзве нормы за змену.

Кожны малалы рабочы заводу добра разумею напружанасць міжнароднай абстаноўкі. Малалыя партыёты лічачы сваім першым абавязкам авалоданне ваеннымі ведамі. Усе 73 комсамольцы — значнікі ПНХА, ГНА і інш. Лепшыя ўзоры ў авалоданні ваеннымі ведамі паказвае комсамольская група ўшліпыха. Комсорг гэтага цэха, стаханавец Абрам Банц — энтузіаст абароннай работы, снайпер. У яго пазу амаль усе комсамольцы — члены партыінай асаваімаўскай арганізацыі. Комса-

молка, бралеў Людміла Кучыньская — грамадскі інструктар ПНХА. Яна ў гэтым годзе падрыхтавала на заводзе 90 значністаў ПНХА.

Актывістаў абароннай работы на заводзе многа. Сярод іх электрамашініст Васіль Бізюк — снайпер, мае тры абаронныя значкі; шофер Васіль Кірчанкоў — значнік ПНХА і ГНА; электрамашініст Пявель Платовіч — значнік ПНХА, ГСА і «Варашылаўскі стралок». Комсамалец Нікалай Ламака разам з іншымі комсамольцамі падрыхтаваў у гэтым годзе 57 значністаў ГНА. 4 комсамольцы заводу — выдатныя снайперы.

У гэтым годзе 30 юнацоў заводу ідуць у рады Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. Мы ставім сваёй задачай, каб кожны з іх добра падрыхтаваўся пайшоў у Чырвоную Армію і Чырвоны Флот.

П. І. ГУСЕВА, сакратар комсамольскага камітэта бабруйскага папернага заводу імені С. М. Кірава.

ДАСТОЙНА СУСТРАКАЮЦЬ СВЯТА

Сотні агітатару-пагранічнікаў праводзілі гутаркі і клалі ў парадзьяленых і пагранічных калгасях ах XXV Міжнародны юнацкі дзень.

У парадзьяленых падвояцця вынікі спаробітстваў па баявой і палітэчымай падрыхтоўцы. Лепшыя комсамольцы выдатнікі праімушча і фатарафрушопа пад чырвоным слягам часцей. Камандванне Н-скай пагранатрадам у час свята прамірвала перадавых комсамольцаў-вядатнікаў баявой і палітэчымай падрыхтоўкі тт. Малыціна, Маханько, Тура і інш.

40 лепшых пагранічнікаў, у тым ліку 30 комсамольцаў пасланы камандваннем

агарту на Усеазааную сельскагаспадарчую выставу. Сярод іх комсамольцы-арганізатары тт. Кафанав, Найдзёнаў, Паноў і інш.

У дзень свята ў лепшых пачоках і клубоках пагранатастаў праводзіцца ўрачыстыя сходкі, прамірвалыя XXV Міжнароднаму юнацкаму дню з вялікай праграмай выступіць калектывы чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці. У час свята абудуцца конна-спартыўныя, стралковыя, фізкультурыныя спаробітствы паміж комсамольскімі камандамі парадзьяленіяў.

(БЕЛТА)

ПЕРАДАВЫ АТРАД КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА МОЛАДЗІ

О. МІШАНОВА, сакратар ЦК ВЛКСМ

Ратэліе аб штогоднім святкаванні Міжнароднага юнацкага дня, як дня пратэста і барацьбы супроць імпералістычнай вайны, было вынесена на міжнароднай канферэнцыі сацыялістычных юнацкіх арганізацыяў у гора Берне (Швейцарыя) у 1915 г. Гэта канферэнцыя была склікана на ініцыятыву В. І. Леніна, які кіраваў выступленнемі дэлегацыі ЦК партыі большэвікоў на канферэнцыі.

Пасля Бернскай канферэнцыі пад уплывам большэвікоў, пад уплывам В. І. Леніна ў міжнародным юнацкім руху пачынаецца ўз'яошчэнне працэсу рассялення.

У і з'езд партыі большэвікоў, які праходзіў пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, прынятае рашэнне аб моладзі. Гэтае рашэнне мела выключна важнае значэнне ў развіццё ўсёга міжнароднага юнацкага руху.

Вялікая Бастрычэцкая сацыялістычная рэвалюцыя ў Расіі, рэвалюцыя ў Германіі, Венгрыі, Аўстрыі, Фінляндыі, рэвалюцыяная хваля ва ўсёй Еўропе сярнялі рэвалюцыяныя настроі і класавата рэстаўрацыя працоўнай моладзі.

Сярод рэвалюцыянай моладзі ўсё больш умацоўвалася сазнанне неабходнасці стварыць баявы рэвалюцыяны Інтэрнацыянал моладзі з большэвіцкімі кіраўніцтвам.

Ініцыятарам стварэння такога Інтэрнацыянала быў Ленін. Ажыццэўленне дзёнскай ініцыятывы ўзяў на сябе РКСМ.

РКСМ паставіў у выкананне Комінтэрна пытанне аб стварэнні КІМ'а і праўдэ усяю падрыхтоўчую работу на скліканне пер-

шага кангрэса КІМ'а, які адбыўся ў лістападзе 1919 года (у Германіі).

З гэтага часу рэвалюцыяны рух моладзі, міжнародны юнацкі рух праходзіць пад кіраўніцтвам КІМ'а, вядучай і арганізуючай секцыяй якога з'яўляецца ВЛКСМ.

Моладзь капіталістычных краін сустракае XXV Міжнародны юнацкі дзень з выключна цяжкай абстаноўкай. Усе палыблэнныя новыя эканамічны крызісы асуздзілі мільёны юнакоў і дзвучат на беспрацоўе. Сотні тысяч маладых людзей сталі калекамі або загінулі на палях сражэнняў у Абісініі, Іспаніі, Кітаі за час новай імпералістычнай вайны.

Сталінскае пакаленне шчаслівай саветскай моладзі XXV Міжнародны юнацкі дзень сустракае ва ўмовах небывалага росквіту сваёй любімай радзімы, росквіту творчых сіл вялікага саветскага народа.

Сталінскае капіталістычныя, замацаваўшы заваяваныя праўныя, СССР права на працу, права на адпачынак, права на асвету, адкрыла перад саветскай моладззю новыя, нябачаныя прасторы.

Вялікі саветскі народ любіць і шчыры сваю выдатную моладзь, выхаваную яе, расціць і ажуржае высокім палітэчым лаверем Маса маладых людзей працуе на дзяржаўнай, партыйнай і комсамольскай рабоце. У Вярхоўны Совет СССР наш народ выбару 284 маладых інтэлітэту. Моладзь кіраваць лаверем партыі, лаверем народа і адказвае на гэта часной, свядомай працай на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва.

Стаханавская маладзёжная імена гокару волага механічнага цэха заводу імені Кірава, якая выконвае нормы на 150 проц. Злева направа — М. Ф. Кошчэні, П. Д. Мозур, І. І. Аляхавіч, В. І. Акуціч, А. Ф. Ганчароў, Ш. І. Маласев, Н. Ш. Крэдыль, І. І. Крэдыль, Майстар Н. Ш. Фота І. Казловіча.

СССР уступіў у паласу завяршэння будаўніцтва сацыялістычнага грамадства і наступнага пераходу ад сацыялізма да камунізма.

XVIII з'езд ВЛКСМ(б) распрацаваў вялікі план будаўніцтва камунізма і патрабаваў ад комсамольскіх арганізацыяў крутату павароту ў бок актыўнага ўдзелу ў дзяржаўнай і гаспадарчай дзейнасці краіны.

Комсамольскія арганізацыі ўжо нямаюць зрабіць для выканання гэтай задачы. Няма такога ўчастка работы, дзе-б комсамольцы не правілі сваю ініцыятыву, сваю пачыні. Вялізарную ролю адыграў і адыграе саветскае моладзь у разгортванні стаханавскага руху, у сацыялістычным спаробітстве імені Трэція Сталінскай Ініцыяты.

Лозунгі таварыша Сталіна аб авалоданні тэхнікай, аб рашучым значэнні кадрыў акрыяюць саветскую моладзь на ўсё новае і новае пошці.

Асабліва вялікае значэнне набывае апраца працы камуністычнага выхавання працоўных, перааўтлення перахвату капіталізма ў сазнанні людзей — будаўнікоў камунізма.

Уся ўвага комсамольскіх арганізацыяў, уся іх дзейнасць накіроўваюцца зараз на выкананне гэтай задачы, на камуністычнае выхаванне моладзі, на авалоданне аснов марксізма-ленінізма. Комсамольскія актыўны горама вучуць за вывучэнне рэвалюцыянай тэорыі.

Працоўны, вучачыся, адпачываючы, наша моладзь памітае ўказанне таварыша Сталіна аб капіталістычным ажуржэнні, аб псаходнасці, ўвеса саветскі народ «трымаць у стане мабілізацыянай гатоўнасці перад тварам небяспечнага ваеннага нападу...» (Сталін). Комсамол, уся саветская моладзь усмяерна мінуючы абароназольнасць краіны, ае лобасеную Чырвоную Армію і Чырвоны Ваенна-Марскі Флот.

Абавязак кожнага комсамольца — маваць міжнародную пралетарскую салідарнасць. У адказе комсамольцу тав. Іванову таварыш Сталін пісаў: «Траба ўзмацніць і ўмацаваць інтэрнацыянальныя пралетарскія сувязі рабочага класа СССР з рабочымі класам буржуазных краін; траба арганізаваць палітэчную і таварыства рабочага класа буржуазных краін рабочаму класу нашай краіны на выклад ваеннага нападу на нашу краіну, рэўна як арганізавалі, усякую дапамогу рабочага класа нашай краіны рабочаму класу буржуазных краін...»

На долю моладзі Саветскага Саюза впаў шчаслівы і пачэсны абавязак — першымі ў свеце будаваць камуністычнае грамадства. Але моладзь, астучаючы ў шчаслівай краіне сацыялізма, ні на мінуту не забывае аб маладых пакаленні зарубежных краін, знемагучым пад іграм капіталізма, і шчэ занама мадуе свае інтэрнацыянальныя сувязі з зарубежнай моладззю.

БАЯВАЯ МАЛАДОСЦЬ

1. СЯБРЫ

Ім па дзевятнапачатку год. Зусім няпаўна яны разам ганялі галубоў, сядзелі за школьнай партай, сцявалі песні ў пачэсных лагерах, дзвэллі першыя радасці і няўдачы. Непрыкметна і шчасліва прадляцала дзвінства.

Сябры прышлі на завод. У маладзёвым цэху іх сустраў майстар — сэрбавалец, з выгнучым суровым старым. Ён абмацаў калячым позіркам падрастаў, якія, разгучыліся ад неспрыячнага гулу, моўчкі таліліся ля дзвярэй, і зрабіў вывад: «Жыдківатыя парот».

Майстар недаверліва заручыў назічтам складанне крэслы; больш прастай работы стары не знайшоў для іх. Сябры выканалі заручэнне. Крэслы былі складзены далёка наарэна. Гвар майстра распыліўся ва ўсешчы. «Справа пойдзе», палумаў ён.

І справа пайшла. Хутка комсамольцы арганізавалі на заводзе комсамольска-маладзёжную брыгаду. Пяцёр іх адзначалі. Лепшымі з'яўляюцца дзве брыгады маладзёвага цэха. У іх працуюць сябры — Валодзя Пінчук, Грыша Серафімовіч, Таня Фурс, Язэ Губашка, Коля Шычэнка, Саша Гайтукевіч, Валодзя Васілеўскі.

У апошні час пераможчым у сацыялістычным спаробітстве вышла брыгада Валодзі Пінчука, якая выканала вытворчы план на 200 процантаў. Брыгада Сашы Губашкава крыху адстала. 150 процантаў.

У пазу на відным месцы вісіць кошак. На ёй акуртатна выведзена буйнымі літарамі:

«Хоч сацыялістычнага спаробітства імені XXV Міжнароднага юнацкага дня»
1. В. Пінчук штодзённа выконвае план на 200%
2. Г. Серафімовіч 200%
3. Н. Шычэнка 200%
4. Язэ Губашка 150%
5. Т. Фурс 120%
Пажылыя рабочыя, праходзячы міма кошкі, з пашчотай гавораць: — Маладзі, каварлівай перахватувалі.

2. ПІСЬМО З ДАЛЕКАГА УСХОДА

Адзін з сяброў службы пяцёр у ваеннай авіяцыі, Нядаўна ён з Далёкага Усхода прыслыў на завод пісьмо:

«Прывет, дарогі Валодзя! Боратка аб гісторыі і географіі майго жыцця пасля росці з вмі.

Помніш, мы казілі ўсёй ватагай па некалькі разоў хазілі ў кіно глядзець «Чапаева». Нас да сёнь хвалявала героіка суровых дён грамадзянскай вайны. Мы вельмі шкадавалі, што нарадзіліся не ў тую славетную эпоху, што нам не прышлося наопах пороху. Апошні раз мы асеннім вешарам захапіліся ў кінамотаграфію Пельяка-кулямётчыка. Назавтра мяне прызначылі ў ваенкамат. І вы праводзілі сабра-прызыўнікі на ваззав.

У Арміі я працую раман «Як гартавалася сталь». Гэта вельмі моцная кніга. І разумее, што чалавек — гэта цуда.

Ён можа зрабіць усё. Я пачаў вельмі многа працаваць. Стаў лётчыкам. Зараз на Далёкім Усходзе.

І яшчэ, Валодзя! Траба кожную мінуту гарэць сваёй ідэяй. Калі ў людзей ёсць ідэя, талы яны вядуцца, за што ідуць у бой. Із намага стаіліскага пакалення называюць вялікай. З ёй мы заўсёды пераможам.

Мошна абдымаю ўсіх вас, Сямён Смоліч.

Гэта пісьмо комсорг рашыў прачытаць Мішу Н. Міша лічыў хлопцам хуліганістам і неапраўчаным.

Спатакушыўся з ім у выходны дзень, комсорг сцямаў яго:

— Помніш Сеньку?.. На, пачытай. Міша чытаў доўга, перачытаў. Нарошце, вярнуў пісьмо, моўчкі пачаў глядзець у акно.

— Нечага гаварыць? — нарушыў маўчачнае комсорг. — Нашы ворагі толькі і мараль, каб у Саветскім Саюзе было больш такіх маладых людзей, як ты. Шкадавацца на рэстаран, і няма ў іх ніякага інтарэсу да жыцця. Ты іспуеш у свеце толькі балатічна. Горда робіцца, калі паглядзіш на іх... Маўчыш, Міша?

3. ЗАГАДВАЙ, ДАРАГА

СНАРЫСТОЎВАЕМ ВОПЫТ МІНУЛЫХ ВЫБАРАЎ

Сважы яшчэ ў памяці ўсіх працоўных нашай краіны незабытыя гісторыі выбараў у вышэйшыя органы ўлады савецкай дзяржавы.

Выбары нагаляюць і пераканаўча паказваюць усёму свету несапраўднасць магутнасці краіны сацыялізма, прамакстравалі маральна-палітычнае адзінства грамадзян Вялікага Саюза, іх бязмежную любоў да большасці партыі да ўсенароднага правадыра — вялікага Сталіна.

Асабліва ярка ўспаміны аб днях выбараў захоўваюць працоўныя Сталінскага раёна г. Мінска, у тэрыторыі якога ўваходзіла Прамысловы выбарчы арган у Вапшаўскіх вышэйшым Савец БССР.

На доўгі выбарчы перыяд акругі вышэйшага часу і часам свае галасы за першага кандыдата, усенароднага абранніка, за дарагога і любимага таварыша Сталіна.

Партыйныя арганізацыі Сталінскага раёна ў час працоўных выбараў кампаній праявілі вялікую масава-палітычную работу. Сярод агітатараў, працаваўшых там на выбарчых участках, было многа партыйных членаў.

Многія з актывістаў, паказваюшых сваё на выбарах палітычнае адзінства, выдзеляюцца на розную кіруючую партыю, камсамоўскую, саюзную, гаспадарчую і трамвайную работу.

Працоўныя выбары ў Вапшаўскіх Савец БССР і БССР гэта не выключэнне палітычна і арганізацыйна, умяшчэння і сувязі з беспартыйным актывам.

Зараз партыйныя і саюзныя арганізацыі раёна рыхтуюцца да новай палітычнай кампаніі — выбараў у Маскоўскія Савецкія Рады.

Задача партыйнай і адміністрацыйнай выбараў шырока абмеркаваны ў партыйных і камсамоўскіх арганізацыях, а таксама на раённай нарадзе рэдактараў фабрычна-заводскіх навістараў.

Мінскі гарком партыі праводзіць курс агітатараў. Курс праследзіць 185 агітатараў Сталінскага раёна. Такія ж курсы зараз праводзяць на ўсіх буйнейшых прадпрыемствах раёна.

Праз іх будзе прапушчана 700—800 чалавек. Акрамя таго з 2 верасня пра Сталінскі раённы камітэт партыі пачаў працаваць 5-дзённая курсы агітатараў з адрывам ад вытворчых работ.

Праз гэтыя курсы за тры дні будзе прапушчана 200 чалавек, галоўным чынам, ужо вылучаных агітатараў.

На курсах чытаюцца лекцыі аб Сталінскай Канстытуцыі, выбарчым законе, а таксама працы Сталінскага партыйнага бюро ў нацыянальнай выбарчай кампаніі, міжнародным становішчы, умяшчэнні абаронадзяцельнасці СССР.

Перамаршовае заданне — актывізаваць агітатывна-масавую работу сярод насельніцтва на выбарчых участках. Калі ў працоўную выбарчую кампанію ў раёне працавала каля 1.000 агітатараў, то зараз трэба прызначыць некалькі тысяч прапагандыстаў і агітатараў.

Многія партыйныя арганізацыі з патэнсійным уздзеяннем на гэтую работу і пачотную справу. Перш чым пачаць агітатары на выбарчых участках да выбарчыкаў у дэма, інтэрв'ю, яны старанна па-дзельнаму правяраюць старыя кадры агітатараў, падбіраюць і вылучаюць новыя, добра іх падрыхтоўваюць і інструктуюць.

Кандыдатаў кожнага агітатара-камуніста, камсамоўца, беспартыйнага абмяркоўваюцца і запытваюцца на партыю.

На маскоўскае ідзе 33 агітатараў, з якіх праводзіцца рэгулярная работа. 13 агітатараў сістэматычна праводзяць палітычную агітывна на прымавальніках да іх выбарчых участках.

У апошні час разгарнулася агітывна-масавая работа на заводзе імя Варашылава. 38 агітатараў прымавалі да дэма і займаюцца з выбарчыкамі. Асабліва добра працуе на выбарчым участку тав. Зыман. 28 агітатараў з савецкага «Вольшнік» сістэматычна вядуць работу сярод выбарчыкаў.

Вялікую работу на выбарчым участку праводзіць партарганізацыя завода імя Кірава. Усёго на заводзе 67 агітатараў, з іх 28 новых з ліку лепшых стыханцаў і ініцыятыўнага завода. На выбарчым участку занята 30 агітатараў. За апошнюю доўга з выбарчыкамі праведзены 2 гурткі — аб выбарчым законе і міжнародным становішчы. Лепшымі агітатарамі на выбарчым участку з'яўляюцца тт. Шілоўіч, Лазарэва, Гуровіч і інш. Яны не перывалі сувязі з выбарчыкамі з моманту выбараў у Вапшаўскі Савец БССР.

Вядома, што работа ў нацыянальнай выбарчай кампаніі значна больш складаная, чым у часе выбараў у вышэйшыя органы ўлады. У сувязі з гэтым роля большасці партыі ў нашым жыцці ўзрастае. Аднак неадарым кіруючыя партыйныя арганізацыі не зразумелі гэтага і зусім марудна разгортваюць агітывна-масавую работу як у сабе на працягу часу, так і на выбарчым участку. На фабрыцы імя Кірскай лічыцца 36 агітатараў, пазавіна з іх п'яць, а астатнія з імі не вядуць. Зусім закінута агітывна-масавая работа на выбарчым участку. Забыліся аб сваіх выбарчыках і агітатары партарганізацыі 2-й электрастанцыі.

Агітатары Абдзіноўскага паўстання ў Вапшаўскі Савец БССР зусім спынілі палітычную агітывна, калі не лічыць асобных ініцыятыўнага ўдзельнікаў на участку па паводу той або іншай кампаніі. Залатая партыйныя арганізацыі, усе агітатары закінулі ў тым, каб ахапіць палітычнай агітывнай усе без выключэння выбарчыкаў.

Для таго, каб лепш абслужыць выбарчыкаў, райком партыі абавязваў партыйныя арганізацыі практыкаваць скліканне вытворчых аддзяленняў: асабліва старэйшых, моладзі, хатніх гаспадарак, двараніц, пачынаючы вартуны і інш. Пабачома прынятыя да агітывна-масавых работ сярод насельніцтва саюзны актыві — членна гораўскага, членаў секцыі занятых груп і вырашаны новы актыві.

Адзін прапаганда і агітывна Сталінскага раёна імя слаба памагала кіруючым арганізацыям, асабліва агітатарам малалікіх арганізацый — прамаўляў, вельмі лічыць прамаўляў. Трэба пачаць аб скліканне нарад — семінараў кіруючых арганізацый, таксама практыкаваць асобныя нарады агітатараў і трох партыйных актывістаў.

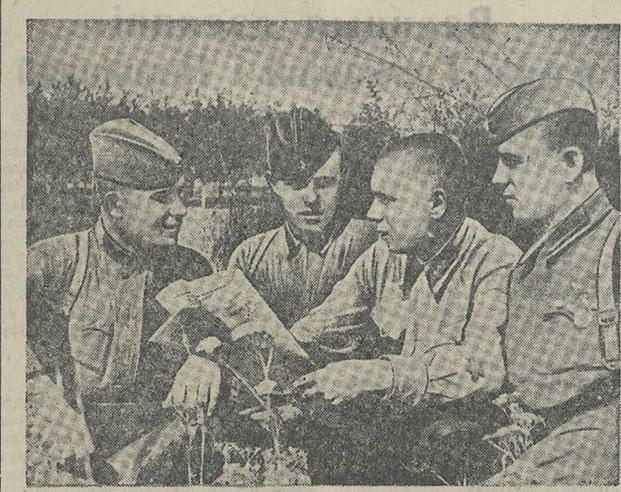
Абавязок агітывна — шырока разгарнуць агітывна-масавую прапаганда. У мінулы выбарчы кампанію было выдзелена каля 20 агітатараў партыйна і савецкай партыі, якіх уключылі ў асобныя аддзяленні выбарчыкаў і якіх на заняткі гурткі і ад гаспадарыня за кандыдатаў і партыйна і беспартыйных. На тэрыторыі было 7 участка Прамысловы выбарчай акругі за некалькі дзён да дня выбараў з'явіліся партыі, які сам сядзе называў, «святая Аляксей». Ён па выглядзе жабрака абыходзіў кварталы выбарчыкаў і распаўсюджваў іх пачынаючы і пачынаючы партыі і беспартыйных.

Усё масава-растлумачальную работу трэба будаваць так, каб яна была цікавай і змястоўнай. Формы агітывна павінны быць разнастайнымі. Тут і гурткі, чыты газет, экскурсіі, культпачыны ў кіно, тэатры, сюжэты хатніх гаспадарыня на выбарчых участках і т. д. Правадзіць гурткі аб выбарах, агітатары павінны шырока растлумачаць міжнароднае становішча, уяўляюць палітычную агітывна з задачай усенароднага развіцця сацыялістычнага імя Трацін Сталінскай Партыі, выкапанна і пераважаны вытворчых планаў.

Нацыянальнае выбары з'яўляюцца для кожнай партыйнай арганізацыі для ўсіх агітатараў бязлітасна палітычным экзаменам, праверкай таго, як мы ўсёмо востры агітывна і палітычную работу сярод насельніцтва.

Спавяж чэст партыйных, савецкіх, прафсаюзна і грамадскіх арганізацый трымаць гэты экзамен на вылету.

Б. ЗЕЛЬЦЭР.

Комсомолы — выдаткі баявой вучобы Н-скай часты БВА, будучыя малодшымі камандзірамі (злева направа): тт. Ф. М. КІСІЦКА, Я. П. БУГАЕВ, нам. палітрука А. П. СОСНІН, І. Ф. ПУШЫЦЭ — за вывучэннем «Завода аб усесаюзным вольшым аб'яднанню».

ВЫДАТНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

Чырвоная Армія — любімае дзецішча вялікага савецкага народа. Ніхто ў свеце няма і не можа быць такіх любімых, уважлівых адносін да арміі і флота, як у нашай краіне. У нас народ і армія — адно цэлае, адна сям'я, аб'яднаная агульнай любоўю да сваёй дзяржавы, агульным імкненнем пал сыятам партыі Леніна — Сталіна імя ўперад да поўнай перамогі камунізма. Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот крэпа раліць з народам агульную мэта, агульную ітэрэс.

Наша армія складае баявы авангард народа. У любую мінуту магутная сіла палкоў Чырвонай Арміі будзе пахрымана ўсім народам. З любоўю і клопатамі народ ідуе ў армію сваіх лепшых сыноў. Прызыў у нас ператвараецца ў святлае нарочнае свята. Бацькі з годнасцю і любоўю прамаўляюць сваіх сыноў у прызыўных камісіях. Прадпрыемствы, заводы, фабрыкі, калгасы лічыць справы чэстна на выдатна падрыхтаваных папаўненне Чырвонай Арміі.

Бывае папаўненне дасць Чырвонай Арміі горад Віцебск. Сярод прызыўнікаў няма ні аднаго непісьменнага. Мільёны працант малалікіх прызыўнікаў. Сярод прызыўнікаў ёсць інжынеры многіх спецыяльнасцей, тэхнікі, урачы, выкладчыкі спецыяльных навуковых устаноў.

Фізічна развіты і падрыхтаваны да вайска службы ўсё састаў прызыўнікаў. Пераважна большасць — фізікультурнікі. Горад адзінага фізікультурнага комплексу ППА з'явіў звыш 32 проц. прызыўнікаў; рэальна многія зьяўляюцца здух норм Значыстаў ППА — 52 процанты, вяршышчы спецыяльнага — 35 проц.

30 вучэльняў, 19 парапуштстваў, многа спецайспераў і кулямётчыкаў падрыхтаваны з прызыўнікаў.

Асабліва добра займаюцца падрыхтоўкай да прызыва партыйныя, камсамоўскія і асацыяцыйныя арганізацыі.

Асацыяцыйныя арганізацыі і чыпашнага камбіната імя Куйбішава, дзе 50 проц. прызыўнікаў маюць па 4 і больш абарончых значкоў, фабрыкі «Спаг індустрыялізацыі» і «ВІМ», завод імя Кірава, іголкавага завода і акумулятарнай фабрыкі.

Поспехі гэтых прадпрыемстваў у падрыхтоўцы да прызыва ў значнай меры рэзультат пастаяннай, канкрэтнай дапамогі і кіравання з боку партыйных арганізацый горада.

Віцебск справядліва гардзіцца сваёй прызыўнікамі тт. Віхалевам, які мае 5 абарончых значкоў, Тумарынонам — стыханцаў завода імя Кірава, які мае 4 значкі, вучэлем Усёмо, энтузіястам абароннай работы Вяшляным і многімі іншымі.

Паказальнікі горада былі-б значна вышэй, калі-б усе партыйныя арганізацыі дастаткова займаліся падрыхтоўкай да прызыва. У нас ёсць дастаточныя калектывы, напрыклад, чыгуначны вузел, дзе ўсёго-на-ўсёго 6—8 проц. прызыўнікаў значыстаў ППА. Дрэнна яшчэ рыхтуюць прызыўнікаў у трамвайным парку і на заводзе імя Комінтерна. Неадзінакая за таго ўсіх партыйных арганізацый — адрыв, у рэшце рэшт падрыхтоўка і падрыхтоўка да прызыва, падрыхтоўка ў частцы гэтай важнай дзяржаўнай работы.

Прызыўнікі Віцебска з непарыпеннем чакаюць дня, калі яны прастануць перад прызыўнай камісіяй, каб пачуць заветнае слова «гознен» — голен са зброй у руках абараняць сваю квітнечую, горада любімую дзяржаву.

П. М. ВАРШАУЧЫН, загадчык ваеннага аддзела Віцебскага гарнома КП(б)Б.

Г. Ф. ЛЕМАН, палкавы камісар — ваенны камісар г. Віцебска.

ПАДРХТОЎКА ДА ПРЫЗЫВА ў РСЧА І ВАЕННА-МАРСКІ ФЛОТ

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязды»). 3-тысячныя калектывы гомельскага паравозагарамацыйнага завода дае слаўнай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскаму Флоту дзесяткі выдатных, фізічна загартаваных, палітычна развітых і культурных маладых людзей.

Прызыўнікі завода перад тым, як пайсці ў Чырвоную Армію, атрымліваюць на заводзе неабходныя ваенныя веды: усе яны дасканала вывучаюць стралковую і кулямётную справу, грамадзянскае, майстэрства штыкавога бою, зямлянае з парывамі прапаведарнай і хімічнай абароны.

Стыханцаў-прызыўнікаў — сесар т. Кукуй, токар т. Перапін, стыхар т. Усёмо і яшчэ пяць маладых патомкаў маюць па чатыры абаронныя значкі. Гэты перапін дасканала аўдаў кулямёткам і з'яўляецца вяршышчы кулямётчыкам другой ступені. 35 прызыўнікаў без адрыва ад вытворчых вывучаюць авіяцыйную тэхніку.

На вытворчых буйных паказальніках узору вмяокай прадукцыйнасці працы. Дзесяткі і з'яўляюцца стыханцаў імя, сваё нормы выконваюць у шатэраў і больш разоў.

Прызыўнікі рыхтуюць сабе дастойную замену на вытворчых. Токар-прызыўнік Нікалай Злотнік навучыў спецыяльнасці маладога брата Івана, які гатоў стаць тэхнікам станка брата.

НА ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы ЮНЭЛЫ

Галоўная магістраль ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, асветленая электрычным агнём, напоўнена страткам і святочна прыпаднятым чалавечым патэкам.

Хочацца стаць і глядзець на гэты захапляючыя і горадныя. Але вас апаўдэкавае гучнага аэкскурсіі маскоўскіх піянераў з чырвонымі галшчыкамі на шы.

Важкая — даўчына з валасамі колеру спедай шпаніцы, ледзь паспявае за рэбгатамі.

— У Палац піянераў! — крычыць дзеці. — Направа!

— Да юнэлаў! — пахватаюць іншыя. — Да цукрунага Рому!

Вы падпарадкоўваецеся раптоўна ўзнікнуму калі вас вачкою і дазваляе яму захапіць сябе.

Сталыны будынак павільна юных натуралістаў — самы сямронны на тэрыторыі выстаўкі. Але якое яркае жыццё раскрывае ён перад вамі.

Піянеры спяшаюцца ў зал юных электрыкаў і тэхнікаў. І рэбт ужо не чакаюць.

Пыглівым, жадным вачыма аглядаюць яны рэстаўцыю на сталах выстаны малады тэхнічны дзіцячы станцыі, якія с'я складаныя прыборы, механізмы.

Уважліва аэкскурваюць. За ім паўдзельна новая група выдатнікаў-зэтоматываў г. Горката. Юныя маскоўскія зэмаўшчыкі з гораўчанаў.

Экскурсуюць паветамі: — Усе гэтыя малады, механізмы і прыборы сканструйраваны і зроблены самімі рэбгатамі. Зараз вы ўбачыце іх у дзеянні. Ромуаль Клешынькі...

Экскурсуюць паказваў позірам на выскокага маснашчыганага падрастаў ў форме артылерыйскай спецыяльнасці. Апрауні ў імі гораўскага зашчытага колеру, на галава шапка з шырокім лакараваным казыркам, навісаючым над вачыма.

— Рома Клешынькі, — ужо гучней паўтарае аэкскурсуюць. — паказаў вам работу сканструйраванага ім пульта кіравання. Пры дапамозе пульта прыводзіцца ў дзеянне гэты малады, якія з'яўляюцца на станках нашага зава.

— Усе моўчкі сядзяць за кожным рукам Рому.

Вось ён стаў ля свайго пульта, як масціты прафесар на кафедры.

— Гэты пульт я сканструйраваў для трайнага кіравання. Вы бачыце перад сабой пульт уключачы. У кожнага з іх ёсць абзначэнне: камбайн, снопавыкалка, ламабіль, культыватар і т. д. Дастаткова мне павярнуць рычажок таго ці іншага ўключачы — і патрэбная малады пачынае працаваць. Уключаю ахту...

У зале размясца завыяненне сямроні. Усе ўважліва туды, дзе стаць перуналя яхта.

— Зараз пуская ламабіль...

Чутно халоднае прываючага рамна. Бушуліца кадысь. Ламабільчык працуе. Так уключачы ад патрэбнага пульта кіравання адна машына за другой.

Але вось Рома пакідае пульт і пераходзіць да звычайнага тэлефона.

Ён набірае нумар патрэбнага механізма і загавае: — Старт!

Яго поірк звернуў на вялікую мадэль метражувалкі, сканструйраванага групай юных тэхнікаў школы № 32 у Растове на-Дану, і ветарухавік паслухмяна прыходзіць у рух, паліцца ўзмахваючы дэюр-акумулятывамі прылаў.

Хлопчы з зэтоматываў крычыць у тэлефонную трубку: — Стоп!

Брылі ветарухавіка паслухмяна замядзіць бег, сымляюцца. На тварах

дзіпей палыхае захапленне. Вы сустрачаецеся поірк з дарослым наведвальнікам і пераканваеце, што такое-ж захапленне ахватае і іх.

Вы пмына прыпамінаеце адрывачныя аэветкі аб кіруемых аэрапланах, падводных лодках, вясных караблях. Але гэта — галіна рыцэўскай. Тут жа вы маюце справу з тэлеаўтаматывай.

Гэта асабліва наглядна вы бачыце вачыма на рабоне электратрактара. Ідучы на чале калоні, такі трактар здуць мае электраватка, якое дзейнічае на фотэлемент следуючага за ім трактара.

Другі трактар, як загішматыраваны, ідзе за першым. Фотэлемент рэгулюе яго рух і кіруе ім так, як горага хоча наведзена на яго электраватка.

Другі электратрактар можа востры са сабой такім жа чынам трэці.

Так могуць лятаць дзіцячы электрааэкарылі аэрапланаў, так можа рэгулявацца вучыны рух. І на гэтую-ж прычыну сканструйраваны электратрактары юнага электрыка Сашы Співава (Дз'янірад). Шчотчык дапамагае пры дапамозе электраватка і фотэлементна рабін аўтаматываю прыводзіць вольскай, дапусцім, вярнуўшыся з пашы свейкі. Кожная сямія, уважліва і сямронна, абрывае электрапрамень, і фотэлемент прыводзіць у рух шчотчык, які вы можаце сустраць на многіх тэлефонных станцыях, удліваючы вольскае правадзены тэлефонных рэстаўраў.

Сіпчы, каровы, воні вяртаюцца на поц кожнага ў сваё стойла, і сямронна кадысь, можа заўбывць мець дамадныя дэня аб наўдзяіцы жыўдэля.

Юнэт Рома Клешынькі пераходзіць на другую паваліну зала. Рабта рухаюцца за ім.

Рома па-хаду, як-бышчам між іншым, гаворыць: — Прыходзець пшпер да кіравання машынамі ўзмахам руці.

Увага абстрагавіцца тут ва ўсіх — у рэбт і ў дарослых — яшчэ больш. Вы чуюце стрыманае дыханне сусека і хвалюеце самі, не адрываючы поірку ад тэлеавітага падрастаў-юнага.

— І так, я пачынаю! — гаворыць Рома.

Затым узмахам руці над галавой. Пры абсалюцыйнай шчытні вы чуюце, як у версе нешта тонка і ледзь улавіва поірку і тут жа — на стэдые — запрацавала вольска.

Лічэ ўзмахам, і вольска выключачына.

Новы ўзмахам аддае загад камбайну «Сталін» і камбайн, зроблены юнымі тэхнікамі Раставышана, прыводзіцца ў рух.

У сямроні, на ўзроўні ўзмахам руці, ўстаўлена электраватка, якое кідае іліч бачныя прамень. А на прыволячым баку заходзіцца фотэлемент. Руга Рому пераважча прамень і фотэлемент, праз ролю, аддае аўтаматываю загад чарговай машыны.

Наведвальнікі — дарослыя і дзеці — з вялікай неахотай падыюцца зал юных інжынераў і вынаходцаў.

Якасьці дзеўчына з разнаснага калгаса галіопш доўга і дапытыва на Рому. Яна, як вядан, хоча пераканаць сябе ў тым, што Рома — не чараўнік, але дашча гэта ёй з вялікай цяжкасцю. І яна ідзе з Палаца піянераў поўна некажыных душкаў і клопатаў.

— Ну як я буду аб усім гэтым расказваць у калгасе? У мяне нават няма такіх слоў, каб перадаць усё, што я бачыла ў піянераў. — непакочына дзеўчына.

БОЙ Пад БАРАДЗІНО І ВЫГНАННЕ НАПАЛЕОНА З РУССКАЙ ЗЕМЛІ

(Да 127-ай гадавіны барадзінскага бою)

«Наступиш на землю русскую, да отступил». «Пошел по степь, а возвратился стрижень». (Народныя рускія прыказкі аб Напалеоне І.)

УТАРЖЭННЕ НАПАЛЕОНА

У ноч з 23 на 24 чэрвеня 1812 года па чатырох мастах — аднаму старому і трох занова абудаваных, праз раку Нем перапраўлялася напалеонаўская армія. Непрыяцель утаргаўся без абдзячэння вайны.

У начной шчытні кадысь было чутно брапанне зброі і ржання коней. Армія заваявальніка ўставала на рускую зямлю.

Напалеонаўская армія складалася з рознародных элементаў. Тут былі французы, прускія, аэстрыяны, італьянцы, п'якы і іншыя. Усёго Напалеон меў каля 500 тысяч салдат. Руская армія ў гэтую часу была ў два з палавінай разо меншай. Яна не перавышала 200 тысяч чалавек. Сілы былі няроўныя.

Пасля адрыва пара з ваеннай стайкі, галоўнакамандуючым рускай арміі астаўся Барклай дэ Толі. Для старога, вопытнага рускага палкаводца Барклай дэ Толі не аставаўся іншага выхад, як адмаць сагал аб адступленні.

Руская армія адступала ў напрамку да Віцебска. Толькі невялікія баі давалі французам рускія, затрымаваючы іх наступленне. Першая руская армія пад камандай Барклая, пакінуўшы Дрысу, 18 ліпеня прыбыла ў Полацк. Ужо 23 ліпеня яна была ў Віцебску.

Другая армія, якой камандваў слаўны рускі палкаводзец Баграціён, рушылася ў такім жа напрамку і іхнулася на злучэнне з першай арміяй. Яна ішла праз Бабурыск, Выхаў, Маргалеў. У адрыве

галоўнае кіраванне дзеішчала кадысь кавалерыя Платова, якая герайна абараняла адступленне галоўных сіл. Пад прыкрыццём свайго ар'ерагарда імя м'ястэчка Лашкоўкі 25 ліпеня Баграціён перапраўляў частку сваіх войск праз Дняпр на Н.-Выхава, другая частка была перапраўлена на Старога Выхава, Барклай у гэты час з'яўляўся ў Віцебску.

З 25 на 26 ліпеня, на чыстым і палаты п'ямаж Вельякончыч і Віцебскім, Напалеон пісаў: «Пасляўтра мы даем сражэнне калі непрыяцель затрымаецца ў Віцебску». Напалеон чакаў тут, ля Віцебска, генеральнага бою з боку прускіх. Але якое-ж было распараванне французскага імператара, калі дзевятка 28 ліпеня па яго прыбыў ар'янарар ад маршала Міюгата а паведамленнем аб тым, што «ночту Барклай ушоў».

СМАЛЕНСК

Праоубненне заваявальніка ў глыб Расіі несла за сабой панаванне рускага народа. Сяляне Літвы і Беларусі агулі гэта першымі. Напалеонаўскія генералы грабліві сямія, рэквізіравалі для арміі ўсё, што было мажыма. Марашыеры граблів мірнае насельніцтва. Сяляне адказвалі захватчыкам нявінавіце і барацьбой.

